

Załącznik do uchwały nr 26/04/2023 Rektora Menedżerskiej Akademii Nauk Stosowanych w Warszawie z dnia 26 kwietnia 2023 r. w sprawie *Regulaminu Dyplomowania na Studiach Pierwszego Stopnia, Studiach Inżynierskich, Studiach Drugiego Stopnia oraz Jednolitych Studiach Magisterskich w Menedżerskiej Akademii Nauk Stosowanych w Warszawie*

**REGULAMIN DYPLMOWANIA
NA STUDIACH PIERWSZEGO STOPNIA, STUDIACH INŻYNIERSKICH,
STUDIACH DRUGIEGO STOPNIA
ORAZ JEDNOLITYCH STUDIACH MAGISTERSKICH
W MENEDŻERSKIEJ AKADEMII NAUK STOSOWANYCH W WARSZAWIE**

§ 1

1. Podstawę prawną Regulaminu dyplomowania na studiach pierwszego stopnia, studiach inżynierskich, studiach drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich w Wyższej Szkole Menedżerskiej w Warszawie stanowią:
 - a) Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.);
 - b) *Statut Menedżerskiej Akademii nauk Stosowanych w Warszawie*, stanowiący Załącznik do Zarządzenia z dnia z dnia 1 października 2022 r. nr 1/10/2022 Założyciela – Prezydenta Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie w sprawie *nadania Statutu Menedżerskiej Akademii Nauk Stosowanych w Warszawie*;
 - c) Regulamin studiów Menedżerskiej Akademii Nauk Stosowanych w Warszawie.
2. Ilekroć w regulaminie jest mowa o Uczelni – oznacza to Menedżerską Akademię Nauk Stosowanych w Warszawie.
3. Grupy seminaryjne – nie mniej niż 10 osób (w przypadku grup seminaryjnych z udziałem obcokrajowców dopuszcza się mniejszą liczbę osób) nie więcej niż 15 osób, chyba że promotor wyrazi pisemną zgodę na przyjęcie większej liczby osób, jednak nie większej niż 20 osób.

4. Seminaria dyplomowe uruchamiane są po zebraniu zgłoszeń studentów.
5. W przypadku studentów wznawiających studia promotor pracy dyplomowej (licencjackiej, inżynierskiej lub magisterskiej) przedstawia do zatwierdzenia temat pracy nie później niż 30 dni po wznowieniu studiów przez studenta (załącznik nr 1).

§ 2

1. Promotorem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki po spełnieniu następujących wymagań:
 - a) posiada co najmniej stopień naukowy doktora;
 - b) został zakwalifikowany do grupy pracowników badawczo-dydaktycznych lub dydaktycznych;
 - c) zatrudniony jest w Uczelni na podstawowym miejscu pracy.
2. W przypadku studiów drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich wskazane jest, aby promotorem lub recenzentem prac dyplomowych był nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień doktora habilitowanego.
3. W uzasadnionych przypadkach promotorem prac dyplomowych mogą być pracownicy badawczo-dydaktyczni i dydaktyczni, dla których Uczelnia stanowi dodatkowe miejsce pracy, w tym – za zgodą Rektora – pracownicy zatrudnieni na podstawie umów cywilnoprawnych.
4. Lista promotorów z opisem tematyki prowadzonych prac przez poszczególnych promotorów przekazywana jest studentom przez Pracowników Centrum ds. Obsługi Dydaktycznej, Planowania i Kontroli Zajęć za pośrednictwem Wirtualnego Dziekanatu (WU) oraz umieszczona jest na stronie internetowej Uczelni w zakładce Dział Nauczania/Ogłoszenia/Seminaria na dwa tygodnie przed wskazanym terminem zapisu na seminarium. Wykaz promotorów dla poszczególnych kierunków studiów w danym roku akademickim ustalają Kierownicy Zakładów/Katedr w porozumieniu z Dziekanami Wydziałów/Filii.
5. Student w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia listy promotorów dokonuje wyboru promotora. Wybór promotora dokonywany jest pod koniec semestru poprzedzającego rozpoczęcie seminarium dyplomowego.
6. Student zgłasza do Dział ds. Obsługi Dydaktycznej, Planowania i Kontroli Zajęć wybór promotora pierwszego wyboru, a w przypadku braku wolnych miejsc wskazuje promotora

drugiego wyboru. Brana jest pod uwagę kolejność przesłanych deklaracji on-line. Za pośrednictwem sytemu WU student otrzymuje informację zwrotną do którego promotora został zapisany.

7. Po rozpoczęciu seminarium student, w terminie do 30 listopada w odniesieniu do studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich, a w przypadku studiów inżynierskich do 30 kwietnia, może wystąpić do Dziekana Wydziału/Filii o zmianę promotora. Wzór podania stanowi załącznik nr 2. W szczególnych przypadkach za zgodą Dziekana Wydziału/Filii, zmiana promotora może nastąpić po upływie w/w terminów.
8. Podanie w sprawie, o której mowa powyżej musi uwzględniać pisemne zgody dotychczasowego oraz nowo wybranego promotora, poprzedzające podjęcie decyzji przez Dziekana Wydziału/Filii.

§ 3

1. Celem seminarium dyplomowego jest przygotowanie studenta do samodzielnego napisania pracy dyplomowej i pomoc w wyborze literatury przedmiotu, stawiania celów badawczych, problemów i hipotez, konstruowania koncepcji badawczej, ilościowej i jakościowej analizy wyników, opracowania wniosków z badań, a w przypadku pracy inżynierskiej także wyboru projektu do realizacji.
2. Promotor nadzoruje merytoryczną poprawność pracy. Zadaniem promotora jest wsparcie studenta w kluczowych momentach przygotowywania pracy.
3. Za zapewnienie właściwej jakości procesu dyplomowania odpowiada Dziekan Wydziału/Filii, w którym prowadzone jest seminarium dyplomowe, szczególnie w zakresie oceny kompetencji merytorycznych promotorów prac.

§ 4

1. Praca dyplomowa (licencjacka, inżynierska, magisterska) jest najważniejszą samodzielną pracą studenta, kończącą cykl dydaktyczny.
2. Pracę dyplomową stanowi praca pisemna, praca projektowa, w tym projekt, wykonanie programu/systemu komputerowego lub praca konstrukcyjna i technologiczna.
3. Prace dyplomowe na studiach pierwszego stopnia (licencjackie i inżynierskie), drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich różnią się zakresem podejmowanej

problematyki oraz stopniem zaawansowania metod badawczych stosowanych przez studenta.

4. Praca dyplomowa może mieć charakter:
 - a) przeglądowy – w oparciu o analizę literatury przedmiotu (głównie na studiach pierwszego stopnia);
 - b) badawczy – z wykorzystaniem empirycznych badań własnych – na studiach drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich (opcjonalnie na studiach pierwszego stopnia);
 - c) projektowy – gdy student przygotowuje projekt rozwiązania określonego problemu praktycznego – na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich.
5. Student w pracy dyplomowej wykazuje znajomość metod badawczych i umiejętność korzystania ze źródeł wiedzy na dany temat.
6. W czasie wykonywania pracy dyplomowej student może uczestniczyć w procesie naukowym i dydaktycznym Instytutu, prowadząc prace badawcze lub poznawcze pod kierunkiem promotora.
7. Koncepcja pracy powinna być zbieżna z kierunkiem studiów oraz specjalnością realizowaną w ramach kierunku studiów.
8. Na wniosek studenta praca może być przygotowana w języku obcym po uzyskaniu przez dyplomanta zgody Rektora.
9. Szczególną uwagę należy zwrócić na wymagania wynikające z prawa autorskiego oraz na poprawność językową i stylistyczną tekstu pracy.
10. Zaliczenie seminarium dokonywane jest przez promotora na podstawie indywidualnej oceny postępów w przygotowaniu pracy przez dyplomanta z uwzględnieniem stanu zaawansowania i poziomu merytorycznego pracy.

§ 5

1. Przyjmuje się, że na poziomie studiów pierwszego stopnia praca dyplomowa jest samodzielnym użytecznym opracowaniem wykorzystującym właściwe metody badawcze, podejmującym analizę, ocenę czy też rozwiązanie wybranego problemu badawczego, a także umiejętności pogłębionego opisu badanego zjawiska, procesu.
2. Przyjmuje się, że na poziomie studiów jednolitych magisterskich oraz studiów drugiego stopnia praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem wybranego problemu

badawczego z uwzględnieniem aspektu metodologicznego (teoretycznego i empirycznego). Część metodologiczna powinna zawierać wprowadzenie w strukturę badań, odniesienie do zagadnień definiowanych w literaturze metodologicznej, syntetyczny opis metod, technik i narzędzi badań, charakterystykę środowiska badawczego i próbki badawczej.

3. Przyjmuje się, że na poziomie studiów inżynierskich praca dyplomowa inżynierska powinna być samodzielnym, użytecznym opracowaniem problemu technicznego o charakterze inżynierskim tzn. projektowym np. dotyczącym systemu informatycznego, systemu produkcyjnego czy systemu zarządzania, a także o charakterze pomiarowym, technologicznym czy obliczeniowym. Zadaniem autora pracy inżynierskiej jest opracowanie i opisanie rozwiązania problemu technicznego. Praktycznym rezultatem wysiłków dyplomanta powinien być np. projekt oraz uruchomiona i przetestowana implementacja systemu informatycznego lub dobrze zdefiniowanej i istotnej jego składowej (algorytm, biblioteka funkcji, protokół komunikacyjny itp.). Do pracy dyplomowej dołącza się prezentację z wynikiem swojego projektu, co stanowi całość pracy dyplomowej inżynierskiej.
4. Autor pracy dyplomowej inżynierskiej powinien wykazać się znajomością i umiejętnością stosowania narzędzi inżynierskich, w tym narzędzi i technik komputerowych, rozwiązań technologicznych oraz umiejętnością praktycznej realizacji zadań w postaci tworzenia projektów, prototypów, systemów, aplikacji, programów, urządzeń, eksperymentów itp. Autor powinien wykazać się znajomością oraz umiejętnościami wyboru i stosowania aktualnych rozwiązań technologicznych oraz uznanych metod i narzędzi inżynierskich.
5. Praca dyplomowa inżynierska powinna stanowić dowód na to, że dyplomant opanował wiedzę i umiejętności praktyczne w zakresie studiowanego kierunku, w stopniu wystarczającym do nadania tytułu zawodowego „inżyniera” z uwzględnieniem w szczególności następujących efektów:
 - a) znajomości podstawowych metod technik, narzędzi oraz aparatury i sprzętu stosowanego przy rozwiązywaniu zadań inżynierskich z zakresu danego kierunku;
 - b) umiejętności stosowania standardów i norm technicznych;
 - c) znajomości stosowania zasad prawa autorskiego, prawa patentowego oraz przestrzegania ustawy o ochronie danych osobowych;
 - d) umiejętności planowania, realizacji przedsięwzięcia projektowego zgodnie z opracowanym harmonogramem, dobierając różne notacje zrozumiałe dla wszystkich partycypujących w przedsięwzięciu, także dla osób spoza branży;
 - e) umiejętności szacowania i kontrolowania kosztów przedsięwzięcia;

- f) umiejętności opracowania dokumentacji dotyczącej realizacji zadania inżynierskiego i przygotowania tekstu zawierającego omówienie wyników realizacji tego zadania, także w języku angielskim.
6. Rekomenduje się, aby prace dyplomowe inżynierskie powstawały przy współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i uwzględniały ich potrzeby. Praca inżynierska różni się od pracy licencjackiej i magisterskiej bardziej rozbudowaną częścią praktyczną oraz powiązaniem wyników pracy badawczej z praktyką.
7. Struktura pracy powinna zawierać następujące elementy:
- a) strona tytułowa (załącznik nr 3);
 - b) oświadczenia promotora i autora pracy (załącznik nr 4);
 - c) spis treści z numeracją stron;
 - d) wstęp:
 - licencjat (uzasadnienie wyboru tematu, cel pracy, cel badań oraz struktura pracy);
 - prace inżynierskie (uzasadnienie wyboru tematu, cel pracy, założenia badawcze oraz struktura pracy);
 - magisterskie (uzasadnienie wyboru tematu, cel pracy, teza pracy, założenia badawcze i metody badawcze oraz struktura pracy);
 - szczegółowy opis metodologii znajduje się w osobnym rozdziale;
 - e) merytoryczne przedstawienie problematyki badań powinno zawierać analizę teorii. Analiza ta musi zawierać odniesienia do literatury przedmiotu (monografie, czasopisma, normy, biuletyny, roczniki, akty prawne itd.). Dopuszczalne jest korzystanie ze stron internetowych zawierających treści związane z tematyką pracy;
 - f) zakończenie – powinno zawierać jednoznaczne określenie stopnia osiągnięcia celów pracy, odniesienie do zweryfikowanych hipotez badawczych oraz wnioski z przeprowadzonych badań lub prac koncepcyjno-projektowych. Powinno odnosić się do całości treści pracy zarówno w jej obszarze teoretycznym, jak i badawczym;
 - g) bibliografię – wykaz źródeł cytowanych w pracy. Spis literatury powinien być numerowany i uporządkowany alfabetycznie oraz według kategorii – monografie, artykuły naukowe; źródła prawa, dokumenty; netografia; inne;
 - h) spis tabel, wykresów, schematów, rysunków itp. (jeśli występują);
 - i) spis załączników (jeśli występują).
8. Praca nie może nosić cech plagiatu. Niedopuszczalne jest zbyt długie cytowanie i nadmierne wykorzystywanie jednego źródła.

§ 6

1. Praca dyplomowa (licencjacka, inżynierska, magisterska) przed złożeniem do Działu ds. Obsługi Dydaktycznej, Planowania i Kontroli Zajęć podlega weryfikacji w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (JSA).
2. Wersję elektroniczną pracy dyplomowej student przedkłada promotorowi w celu jej zweryfikowania w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym i zaakceptowania. Promotor po uzyskaniu pozytywnego wyniku w JSA akceptuje raport i przekazuje do Działu ds. Obsługi Dydaktycznej, Planowania i Kontroli Zajęć podpisaną wersję papierową raportu.
3. Pracę dyplomową, pozytywnie zweryfikowaną w JSA i zaakceptowaną przez promotora, student składa w Dziale ds. Obsługi Dydaktycznej, Planowani i Kontroli Zajęć w wersji elektronicznej na płycie CD-ROM – w oddzielnym opakowaniu podpisanym imieniem i nazwiskiem, numerem albumu oraz tytułem pracy (dane te powinny się znajdować bezpośrednio na samej płycie). Treść pracy na płycie musi być zapisana w formacie PDF. Do płyty student dołącza oświadczenie o samodzielnym przygotowaniu pracy dyplomowej.
4. W przypadku negatywnego wyniku w JSA pracy dyplomowej student zobowiązany jest do dokonania korekt.
5. Termin złożenia pracy dyplomowej student ustala z promotorem. Termin ten nie może być późniejszy niż do końca ostatniego semestru studiów, co stanowi warunek zaliczenia seminarium dyplomowego na ostatnim semestrze studiów.
6. Ocenę pracy dyplomowej przeprowadzają niezależnie promotor oraz recenzent.
7. Recenzenta pracy dyplomowej powołuje Dziekan Wydziału/Filii.
8. Recenzje prac przygotowuje się wg wzoru określonego w załącznikach 5, 6, 7.
9. Oceny pracy dyplomowej dołączane są do akt osobowych studenta.
10. Student ma prawo, na pięć dni przed egzaminem dyplomowym (licencjackim, inżynierskim lub magisterskim) zapoznać się z oceną pracy dyplomowej.
11. W przypadku jednej negatywnej oceny pracy dyplomowej o dopuszczeniu do egzaminu dyplomowego decyduje – na pięć dni przed egzaminem dyplomowym – Dziekan Wydziału, który może zasięgnąć opinii drugiego recenzenta.
12. O terminie egzaminu dyplomowego Dział Obsługi Dydaktycznej, Planowania i Kontroli Zajęć w porozumieniu z Dziekanem Wydziału informuje studenta na 7 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu dyplomowego.

§ 7

1. Obowiązuje następująca objętość pracy dyplomowej:
 - a) praca licencjacka i inżynierska – od 50 stron;
 - b) praca magisterska – od 65 stron.
2. W liczbę stron wymienionych w ust. 1 pkt a) b) nie wlicza się bibliografii, aneksów, załączników, spisu tabel, spisu wykresów, spis skrótów itp.
3. Praca w formacie A4 (druk dwustronny) powinna być napisana w edytorze tekstu czcionką Times New Roman.
4. Ustawienia strony:
 - a) margines górny i dolny – 2,5 cm;
 - b) marginesy (lustrzane), lewy (wewnętrzny) – 3,5 cm;
 - c) marginesy pozostałe – 2,5 cm;
 - d) interlinia – 1,5 wiersza.
5. Wielkość czcionek:
 - a) tytuły rozdziałów – 14;
 - b) tytuły podrozdziałów – 12;
 - c) tekst główny – 12;
 - d) przypisy, źródła – 10;
 - e) tabele, wykresy, ilustracje – 12.
6. W pracy obowiązuje numeracja stron na dole pośrodku. Numerowanie stron należy zacząć od strony tytułowej, z tym że widoczna numeracja rozpoczyna się od wstępu.
7. Obowiązuje wyjustowanie tekstu zasadniczego.
8. Główne rozdziały pracy są numerowane cyframi rzymskimi lub arabskimi. Podrozdziały numerowane są cyframi arabskimi.
9. Zasady stosowania przypisów określają odrębne przepisy.
10. Wstęp, rozdziały, zakończenie powinny być umieszczona na stronach nieparzystych, bez pustej strony poprzedzającej.

§ 8

1. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest:

- a) uzyskanie liczby punktów ECTS wynikającej z programu studiów oraz spełnienie pozostałych wymagań programowych;
 - b) uzyskanie z pracy dyplomowej co najmniej oceny dostatecznej, wystawionej przez kierującego pracą oraz recenzenta;
 - c) złożenie w Dziale ds. Obsługi Dydaktycznej, Planowani i Kontroli Zajęć dokumentów w terminie nie krótszym niż 14 dni przed planowanym egzaminem dyplomowym (rodzaj wymaganych dokumentów określają stosowne przepisy);
 - d) złożenie w Dziale ds. Obsługi Dydaktycznej, Planowania i Kontroli Zajęć jednego egzemplarza pracy dyplomowej w wersji elektronicznej i jednego egzemplarza wersji papierowej w miękkiej oprawie;
 - e) uregulowanie wszystkich zobowiązań wobec Uczelni;
 - f) złożenie oświadczenia według wzoru obowiązującego w Uczelni, że praca dyplomowa wykonana była samodzielnie, a elektroniczna wersja pracy dyplomowej jest identyczna z wprowadzoną i zweryfikowaną w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym.
2. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana Wydziału/ Filii, której przewodniczy Dziekan Wydziału/Filii lub upoważniony przez niego nauczyciel akademicki zatrudniony w Uczelni. W skład komisji wchodzi także promotor oraz recenzent pracy. W przypadku długotrwałej lub trwałej nieobecności promotora lub recenzenta pracy, Dziekan Wydziału może wyznaczyć w skład komisji innego specjalistę z zakresu dyscypliny związanej z tematem pracy dyplomowej.
 3. Egzamin dyplomowy powinien odbyć się nie później niż w terminie dwóch miesięcy od złożenia pracy dyplomowej w Dziale ds. Obsługi Dydaktycznej, Planowania i Kontroli Zajęć.
 4. W przypadku złożenia pracy dyplomowej w Dziale ds. Obsługi Dydaktycznej, Planowania i Kontroli Zajęć bezpośrednio przed przerwą wakacyjną lub w trakcie jej trwania, Dziekan Wydziału może, w przypadkach uzasadnionych organizacją pracy, wyrazić zgodę na przedłużenie terminu określonego w ust. 3 maksymalnie o czas trwania przerwy wakacyjnej.
 5. Egzamin dyplomowy stanowi sprawdzian umiejętności stosowania przez studenta metod badawczych lub projektowych z zakresu dyscypliny związanej z tematyką pracy dyplomowej oraz wiedzy z zakresu studiów.
 6. Egzamin dyplomowy ma formę ustną. Dopuszcza się formę zdalną.

7. Egzamin dyplomowy w formie zdalnej może zostać przeprowadzony na wniosek studenta lub członka Komisji Egzaminacyjnej. Warunkiem przystąpienia do egzaminu w formie zdalnej jest złożenie odpowiedniego wniosku do Dziekan właściwego Wydziału/ Filii.
8. Egzamin dyplomowy może odbywać się całkowicie w formie zdalnej lub formie mieszanej (członek komisji, przewodniczący lub student może uczestniczyć w obronie w formie zdalnej).
9. Egzamin w formie zdalnej uregulowany jest osobnym Zarządzeniem Rektora w sprawie egzaminów, zaliczeń z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
10. Z przebiegu egzaminu dyplomowego sporządza się protokół, który podpisują przewodniczący oraz członkowie komisji.
11. O wyniku egzaminu dyplomowego komisja decyduje większością głosów.
12. W przypadku rozbieżności w ocenie o wyniku egzaminu dyplomowego decyduje przewodniczący.
13. Kwestie nieuregulowane w niniejszym Regulaminie określają odrębne przepisy.

.....
dr hab. inż., dr h.c. Zbigniew Ciekankowski, prof. MANS

Załączniki

1. Wzory list tematów prac dyplomowych.
2. Wzór podania o zmianę promotora.
3. Wzór strony tytułowej pracy dyplomowej dla wszystkich kierunków studiów
4. Wzór oświadczenia studenta i promotora
5. Wzór recenzji pracy licencjackiej.
6. Wzór recenzji pracy inżynierskiej.
7. Wzór recenzji pracy magisterskiej.